

Behandelingsvoorstel voor de commissie IME 26 augustus 2004

Onderwerp: Beantwoording vragen aanwending dienstreserve WVV

Cie-datum : 26 augustus 2004

Cie-nummer: 2004IME57

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:
eerdere behandeling in cie: ja
in PS: nee

inspraak: nvt
op: 10 juni 2004
op:

Behandelend ambtenaar: J. Derks
Portefeuillehouder: Dr. G. Mik

toestel: 3302

Aanleiding: vragen bij voorstel aanwending dienstreserve WVV

Op 10 juni jongstleden heeft de commissie IME het voorstel voor aanwending van de dienstreserve WVV besproken. De commissie heeft hierbij verschillende vragen gesteld. In bijgaande notitie worden deze vragen beantwoord. In de bijlage is het voorstel van 10 juni opgenomen.

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vraag:

Kan de commissie -gezien de beantwoording van haar vragen van 10 juni jongstleden- instemmen met de voorgestelde aanwending van de dienstreserve WVV.

Restant dienstreserve na aanwending: € 377.000

Beantwoording van vragen die IME over voorstel aanwending dienstreserve WVV

1. Vragen bij de potjessystematiek (CDA, VVD, D66, GL, CU, SP, LPF)

Doorbreken potjessystematiek

Om het bedrijfsmatig werken binnen de provincie Utrecht te bevorderen, is het fenomeen dienstreserve ingevoerd. Tekorten en (een deel van de) overschotten op de jaarlijkse dienstrekening worden ten laste respectievelijk ten gunste gebracht van de dienstreserve. Doel hiervan is de zogenoemde potjessystematiek te doorbreken.

In de potjessystematiek namelijk wordt het efficiënt omgaan met budgetten niet aangemoedigd: budgetten die niet geheel worden gebruikt, worden vervolgens afgeroomd. Door efficiencyvoordelen deels ten gunste van de betreffende diensten te laten komen door toevoeging aan een dienstreserve, wordt het scherp bewaken van budgetten gestimuleerd. De keerzijde van deze medaille is dat ook onvoorziene of onvermijdbare kosten door de diensten zelf moeten worden opgevangen middels de dienstreserve. De dienstreserve krijgt hiermee ook het karakter van een buffer.

De aanwending van de dienstreserve is aan de Budget- en afrekenregels gebonden. Een korte toelichting.

Budget- en afrekenregels

In de Budget- en afrekenregels zijn regels gesteld over de aanwending van de dienstreserve. De dienstreserve mag alleen worden aangewend voor het doen van incidentele uitgaven, zonder structurele effecten. Het gaat hierbij om kosten die niet binnen de beschikbare budgetten kunnen worden opgevangen. Hiervoor is de goedkeuring vereist van de Provinciale Staten. Indien de betrokken functionele statencommissie met het voorstel instemt, krijgt de bijbehorende begrotingswijziging het karakter van een B-wijziging.

Aanwending dienstreserve WVV

De dienst WVV kampt met enkele forse incidentele knelpunten in de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoeringsbudgetten van de dienst echter zijn niet toereikend om de kosten te dekken die gemaakt moeten worden voor het oplossen van de knelpunten. De dienst heeft hiervoor bij de vorige commissie samenstelling al aandacht gevraagd. Deze commissie had begrip voor de situatie, maar vond dat dit aspect in een concernbrede analyse nadere aandacht behoeft. Het seniorenbeleid heeft op concernniveau de gewenste aandacht, maar de beperkt beschikbare middelen staan op dit moment een generieke aanpak in de weg. Reden waarom WVV opnieuw aandacht vraagt voor dit probleem. De dienst had voor de betreffende knelpunten een beroep kunnen doen op de algemene middelen. De dienstreserve echter leent er zich bij uitstek voor om de financiële consequenties van genoemde knelpunten op te vangen. Omdat de dienstreserve ook een bufferfunctie heeft, stellen wij daarom voor de kosten voor het oplossen van genoemde incidentele knelpunten te dekken uit de dienstreserve.

2. Nadere toelichting gevraagd op vergrijzing / relatie met KWATTA 1 (CDA, VVD, D66, GL, CU, SP, LPF)

Binnen de sectoren 'Integraal beheer en onderhoud wegen' en 'Aanleg wegen' van de dienst WVV is sprake van een ernstige vergrijzingsproblematiek (gemiddelde leeftijd is boven de 50 jaar en 25% van de medewerkers heeft een leeftijd dat er gebruik kan worden gemaakt van een seniorenregeling). Binnen enkele jaren is een grote uitstroom te verwachten van medewerkers die met (vervroegd) pensioen gaan. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de uitvoeringswerkzaamheden komen daarmee ernstig in het gedrang.

De oplossing wordt met name gezocht in het *tijdelijk* boven de formatie aantrekken van enkele jonge medewerkers. Later zullen deze medewerkers instromen in de reguliere wegens pensionering vrijvallende formatie. Uiteraard zullen hierbij -voor zover functioneel mogelijk- herplaatsingskandidaten in het kader van KWATTA 1 betrokken worden. Dat betekent niet dat dan

geen beroep hoeft te worden gedaan op de dienstreserve. Met de herplaatsingskandidaten van KWATTA 1 wordt immers geen budget meegeleverd. Het gaat hierbij overigens niet om taken die in het kader van KWATTA 1 worden geschrapt, maar om regulier te vervullen taken.

Voor de tijdelijke extra formatie van jonge medewerkers die in de loop van de komende jaren instromen in de reguliere functies moeten kosten gemaakt worden van € 170.000 in 2004, € 222.500 in 2005, € 66.000 in 2006 en € 38.000 in 2007. Deze kosten kunnen niet uit de regulier beschikbare personele budgetten betaald worden. Deze budgetten staan reeds onder druk: voor oudere werknemers gelden uitloopschalen en seniorenregelingen, waarvoor geen budgetten beschikbaar worden gesteld. Alleen al bij de sector VIW kost de seniorenregeling jaarlijks € 162.000, die de dienst niet uit de centrale budgetten vergoed krijgt. Uitgangspunt is dat de diensten deze extra kosten zelf opvangen.

3. Toelichting bij de NB op pagina 2 ‘centrale regeling vergrijzing’ (D66, GL)

De problematiek van de vergrijzing speelt bij meerdere onderdelen van de provinciale organisatie en vraagt derhalve om centrale maatregelen. Gezien de problematiek en urgentie bij de dienst WVV kan echter niet gewacht worden op generiek beleid.

De dienst WVV zal wel aanhaken bij het nog te ontwikkelen generiek beleid. Dit betekent ook dat indien centraal budgetten beschikbaar zouden worden gesteld voor de vergrijzingsproblematiek, ook de dienst WVV hierop beroep zal doen. Indien wegens de vergrijzingsproblematiek daadwerkelijk nog budgetten aan WVV worden toegewezen, zullen die terugvloeien naar de dienstreserve.

4. Kunnen de kosten voor aanpassing gebouw kanton Soest uit efficiencyvoordelen betaald worden (CDA)

In het kader van de verhoging van de effectiviteit en de efficiency van de organisatie is besloten om het vaarwegbeheer van WEM over te dragen aan WVV; het vaarwegbeheer komt daarmee onder de verantwoordelijkheid van het kanton van 't-Sticht tot Eem. Hierbij is een besparing van 15% op de formatie gerealiseerd. Deze besparing is in het kader van de bezuinigingen reeds ingeboekt. De huisvesting van de vaarwegbeheerders (op het Ocriet-eiland) is niet Arbo-proof en kan het meest efficiënt verbeterd worden binnen het kantongebouw. De dienst WEM heeft hiervoor geen budgetten beschikbaar die overgeheveld kunnen worden. Zoals reeds gezegd is efficiencywinst gerealiseerd door het terugbrengen van de formatie, de besparingen zijn reeds ingeboekt en kunnen niet worden gebruikt voor huisvesting. In het belang van een soepele overdracht wil WVV dit probleem snel oplossen ten laste van de dienstreserve.

5. Kunnen de kosten van organisatie ontwikkeling volgens INK uit het opleidingsbudget betaald worden (CDA)

Het managementteam van de dienst WVV onderzoekt actief de mogelijkheden voor verdere kwaliteitsontwikkeling in het kader van INK. Het gaat hierbij met name om de ontwikkeling van het coachend leiderschap waarvoor externe ondersteuning nodig is. In die zin is er geen sprake van opleiding, maar meer van een kwaliteitsimpuls in bredere zin van het woord. Overigens bedraagt het opleidingsbudget slechts 2% van de salariskosten van de dienst en dit budget is voornamelijk nodig om het niveau van kennis en vaardigheden op peil te houden. Extra kwaliteitsimpulsen kunnen hieruit niet betaald worden.

6. Vragen bij aanbestedingen OV (D'66, SP, LPF)

Specialistische kennis nodig

Aanbestedingstrajecten openbaar vervoer eisen zeer specialistische kennis (procedures, handboeken, Europese regelgeving). Deze kennis is binnen de provincie nog niet beschikbaar en ook landelijk nog in ontwikkeling. Daarom is het nodig een gespecialiseerd bedrijf in te schakelen. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat de externe deskundigen ook helpen bij het opbouwen van interne kennis over de aanbestedingsprocedures openbaar vervoer en het schrijven van handboeken. Hiermee wordt geborgd dat nieuwe trajecten door provinciale medewerkers kunnen worden uitgevoerd.

Verder is specialistische juridische kennis nodig. Juridische kennis echter zal bij ieder aanbestedingstraject openbaar vervoer moeten worden ingehuurd. Het is dermate specialistisch en de jurisprudentie hieromtrent is dermate in ontwikkeling dat aanvullende externe juridische deskundigheid nodig zal blijven. Overigens is inhuur van juridische kennis op dit gebied gebruikelijk.

Bij de reactie op de aanbesteding Utrecht-oost bleek opnieuw hoe kritisch dergelijke trajecten liggen. Het is niet uitgesloten dat de Nma geïnteresseerd is in dit aanbestedingstraject. Uiterste zorgvuldigheid aan de kant van de opdrachtgever is zeker in dit aandachtsgebied een eerste vereiste.

Aanbesteden OV wettelijke verplichting

Het aanbesteden van concessies openbaar stad- en streekvervoer is een wettelijke verplichting; we hebben geen keus om al dan niet openbaar aan te besteden. Volgens de wet Personenvervoer had per 1 januari 2004 reeds 35% van de concessies voor stad- en streekvervoer openbaar moeten zijn aanbesteed. De provincie Utrecht heeft van het ministerie van V&W uitstel gekregen tot 1 januari 2005. Twee van de vier concessies openbaar vervoer zullen dan openbaar zijn aanbesteed. De verwachting luidt dat na de landelijke evaluatie van de aanbestedingen van concessies openbaar stad- en streekvervoer, vanaf 1 januari 2007 al deze concessies openbaar moeten zijn aanbesteed.

Behandelingsvoorstel voor de commissie IME 10 juni 2004

Onderwerp: dienstreserve WVV

Cie-datum : 10 juni 2004

Cie-nummer:

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op:
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: nee

inspraak: nee
op:
op:

Behandelend ambtenaar: J.G.M. Derks
Portefeuillehouder: Dr. G. Mik

toestel: 3302

Inleiding

In de 'Budget- en afrekenregels' is bepaald dat de dienstreserve uitsluitend mag worden aangewend voor het doen van incidentele uitgaven zonder structurele effecten. Aan de aanwending zijn geen inhoudelijke beperkingen gesteld. Voor de aanwending anders dan opvang van een tekort op de dienstrekening is goedkeuring van de provinciale staten vereist, het betreft immers altijd een verhoging van de lasten van een beleidstaak. Indien de betrokken functionele statencommissie met het voorstel instemt, krijgt de bijbehorende begrotingswijziging het karakter van een B-wijziging. De minimale hoogte van de dienstreserve is door de Provinciale Staten vastgesteld op € 155. 655.

Stand dienstreserve WVV 1 januari 2004:	€ 993.000
Voorstel nu aan te wenden:	€ 910.000

Restant dienstreserve na besteding	€ 83.000
	=====

NB: na vaststelling van de rekening 2003 zal nog € 294.000 aan de dienstreserve worden toegevoegd.

Vervolg inleiding op pagina 2: nee

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vraag:

Stemt de commissie in met de voorgestelde aanwending van de dienstreserve WVV?

Voorstel aanwending dienstreserve WVV

Inleiding

In de 'Budget- en afrekenregels' is bepaald dat de dienstreserve uitsluitend mag worden aangewend voor het doen van incidentele uitgaven zonder structurele effecten. Aan de aanwending zijn geen inhoudelijke beperkingen gesteld. Voor de aanwending anders dan opvang van een tekort op de dienstrekening is goedkeuring van de provinciale staten vereist. Het betreft immers altijd een verhoging van de lasten van een beleidstaak. Indien de betrokken functionele statencommissie met het voorstel instemt, krijgt de bijbehorende begrotingswijziging het karakter van een B-wijziging. De minimale hoogte van de dienstreserve is door de Provinciale Staten vastgesteld op € 155. 655.

Beoogd effect

Het bevorderen van doelmatigheid en effectiviteit van de bedrijfsvoering en de verdere professionalisering van de dienst WVV door aanwending van de dienstreserve.

Bestedingsvoorstel

Stand dienstreserve WVV 1 januari 2004: € 993.000

Bestedingsvoorstel:

▪ Vergrijzing sectoren VIW en VAW	€ 500.000
▪ Onderhoud kunstwerk Zuilense ring N230	€ 40.000
▪ Vernieuwen informatievoorziening gebruik wegen	€ 70.000
▪ MAVI 3 rapporteren gezondheidsrisico's	€ 15.000
▪ Aanpassing gebouw kanton Soest in relatie tot overdracht vaarwegen	€ 60.000
▪ Professionaliseringstrajecten:	
- VSB (nav rapportage KPMG)	€ 30.000
- DT toepassing INK	€ 20.000
▪ Inhuur eenmalige expertise OV / financiën	
- expertise ondersteuning OV	€ 100.000
- financiële expertise stafbureau	€ 75.000

Totaal bestedingsvoorstel	€ 910.000

Restant dienstreserve na besteding: € 83.000

NB: na vaststelling van de rekening 2003 zal nog € 294.000 worden toegevoegd

Argumenten

Vergrijzing

Binnen de sectoren VIW en VAW van de dienst WVV is in versterkte mate sprake van vergrijzing (gemiddelde leeftijd is boven de 50 jaar en 25% van de medewerkers heeft een leeftijd dat er gebruik kan worden gemaakt van een seniorenregeling). Binnen enkele jaren is er tevens een uitstroom te verwachten van medewerkers die met (vervroegd) pensioen gaan. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de uitvoeringswerkzaamheden kunnen daarmee in het gedrang komen. De oplossing wordt met name gezocht in het tijdelijk boven de formatie aantrekken van enkele jonge medewerkers. Later kunnen deze mensen instromen in de reguliere vrijvallende formatie. De vrijvallende financiële middelen als gevolg van FPU zijn door allerlei afomingen zeer beperkt gebleken. Daarom zijn aanvullende middelen nodig van € 170.000 in 2004, € 222.500 in 2005, € 66.000 in 2006 en € 38.000 in 2007.

De problematiek van de vergrijzing zal bij meerdere onderdelen van de provinciale organisatie spelen en derhalve vragen om maatregelen. Gezien de problematiek en urgentie bij de dienst WVV kan echter

niet gewacht worden op een ontwikkeld generiek beleid en wordt verzocht om thans reeds invulling te geven aan de aangedragen oplossingen voor VAW en VIW ten laste van de dienstreserve. Als centraal een regeling wordt ingesteld voor het vergrijzingsprobleem, doet WVV een beroep op die regeling en wordt een evenredig deel teruggestort in de dienstreserve.

Onderhoud kunstwerk Zuilense ring N230

Langs de Zuilense Ring (N 230) staat een 'kunstwerk' in de vorm van een stalen trap. Dit kunstwerk is destijds bij de opening van de N230 aangebracht. Het hoogste punt biedt een fraai uitzicht op de Zuilense Ring.

Dit kunstwerk is bereikbaar vanaf de gemeentelijke weg Oosterwaard door middel van een bielzentrapp. Deze trap is eigendom van de provincie. Zowel het kunstwerk als de bielzentrapp zijn in bijzonder slechte staat, er zijn inmiddels klachten over onveiligheid binnengekomen.

Er is destijds niet voorzien in een structureel onderhoudsbudget. Wij stellen voor met een eenmalige investering het onderhoud weer op peil te brengen en het vervolgonderhoud een plaats te geven binnen de reguliere onderhoudsbudgetten. De eenmalige kosten zijn geraamd op € 40.000.

Vernieuwen informatievoorziening gebruik wegen

In het SMPU is het verbeteren en vernieuwen van de informatievoorziening over het gebruik van onze wegen als een belangrijk punt opgenomen. Het betreft snelle en betrouwbare verwerking van de verkeerstellingen door een gespecialiseerd bedrijf. Dit biedt bovendien de mogelijkheid vernieuwing door te voeren, waaronder de verwerking van VRI-tellingen, snelheidsmetingen en ad-hoc onderzoek. Hiervoor zijn in het Richtprogramma van het SMPU geen middelen gereserveerd; daarom stellen wij voor de dienstreserve hiervoor aan te wenden. De initiële kosten en de kosten van conversie van de bestanden van de afgelopen drie jaar bedragen naar schatting € 70.000.

MAVI 3 rapporteren gezondheidsrisico's

Bij de behandeling van het SMPU in provinciale staten hebben gedeputeerde staten toegezegd om over gezondheidsrisico's te rapporteren via een in 2004 te vernieuwen 'Milieuaspecten Verkeer en Infrastructuur' als MAVI-3. Dit is een coproductie van WEM, WVV en Rijkswaterstaat onder trekkerschap van WEM. In de kosten is een bijdrage van WVV benodigd van € 15.000. Hiervoor zijn echter geen middelen gereserveerd, daarom stellen wij voor deze incidentele kosten te dekken uit de dienstreserve.

Aanpassing gebouw kanton Soest in relatie tot overdracht vaarwegen

In het kader van de verhoging van de effectiviteit en de efficiency van de organisatie is besloten om het vaarwegbeheer van WEM over te dragen aan WVV. Het vaarwegbeheer komt daarmee onder de verantwoordelijkheid van het kanton van 't-Sticht tot Eem.

Dit betekent ondermeer dat de medewerkers vaarwegbeheer vanaf heden hun werkzaamheden vanuit het kanton- steunpunt in Soest moeten verrichten. Hiervoor bestaan op dit moment onvoldoende werkplekken en is een kleine verbouwing nodig om die te kunnen realiseren. Bij de taakoverdracht was helaas geen financiële ruimte om de huisvesting goed te regelen. In het belang van een soepele overdracht wil WVV dit probleem snel oplossen ten laste van de dienstreserve. Voor de verbouwing heeft de aannemer een gespecificeerde prijsopgave gedaan, waarin tevens de vergunningsaanvraag is geregeld. Buiten de kosten van de verbouwing moet ook nog kantoomaterieel worden aangeschaft. In totaal belopen de kosten € 60.000.

Professionaliseringstrajecten

Eind 2003 heeft KPMG het stafbureau van WVV doorgelicht. In het eindrapport zijn diverse aanbevelingen gedaan voor verdere professionalisering: opleidingstrajecten, assessments, uitbouwen consulentenrol e.d. De kosten van het professionaliseringstraject worden geschat op € 30.000.

Ook het managementteam van WVV is een professionaliseringstraject gestart. In een drietal teamtrainingsessies wordt verder invulling gegeven aan de ontwikkeling van INK binnen de dienst. De trainingen zijn gegroepeerd rond de volgende INK-thema's: Meer naar buiten, Toekomstgericht,

Medewerkers, Leiderschap en Processen. De kosten van externe ondersteuning van dit traject en de teamtrainingen zijn ca. € 20.000.

Inhuur eenmalige expertise OV en financiën

Voor het aanbestedingstraject OV Utrecht Oost is specifieke kennis van externe deskundigen nodig. Deze kennis is intern nog niet aanwezig en wordt gedurende dit traject opgebouwd. De kosten hiervan bedragen naar schatting € 70.000.

Ook voor de begeleiding van de aanbesteding CVV is externe expertise nodig. De aanbestedingsprocedure duurt langer dan gepland en is ingewikkelder dan aanvankelijk gedacht. Bovendien is advies nodig met betrekking tot de financiering van het systeem. De kosten van de externe expertise -mede ten behoeve van kennisopbouw- zijn ca. € 30.000.

De interne financiële procedures (AO/IC) moeten worden geprofessionaliseerd en de financiële informatievoorziening moet op een hoger peil gebracht worden. Dit geldt met name het UMP. Bovendien moet het risicomangement beter gestalte krijgen. Hiervoor is externe kennis ingehuurd voor totaal € 75.000.

Financiën

begrotingspost naam : dienstreserve
oorspronkelijk beschikbaar: € 993.000 saldo 1 jan. 2004
reeds eerder aangewend : € -
voorstel nu aan te wenden: € 910.000
nog aan te wenden : € 83.000

NB: na vaststelling van de rekening 2003 zal nog € 294.000 aan de dienstreserve worden toegevoegd